

Säteilytoiminnan valvonta

9.12.2022

STUK 84/0202/2022
JulkinenHelsingin kaupunki
Kirjaamo
PL 10
00099 Helsingin kaupunki

Lausuntopyyntönnne 14.11.2022, diaarinumero HEL 2021-012074

Itäkeskuksen peruskoulun ja lukion alueen asemakaavan muutos

Helsingin kaupunki suunnittelee asemakaavan muutosta Itäkeskuksen peruskoulun ja lukion alueelle. Peruskoulun länsipuolelle tulisi uusi päiväkotirakennus ja sen eteläpuolelle leikkipuisto. Suunnittelualueen halki kulkee Helsingin Energian 110 kV voimajohto. Alueen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan (OAS) Helsingin kaupunki pyytää mielipiteitä. Säteilyturvallisuuteen liittyvänä lausuntona Säteilyturvakeskus esittää seuraavan:

OAS:n mukaisesti uusi päiväkoti rakennettaisiin runsaan 70 metrin etäisyydelle voimajohdon keskilinjasta. Tällöin voimajohto ei aiheuttaisi päiväkotiin sellaista magneettikenttää, joka olisi suurempi kuin asuinrakennusten sähköjohtojen ja -laitteiden rakennuksiin aiheuttama taustakenttä.

Uusi leikkipuisto sijoitettaisiin OAS:n mukaisesti voimajohdon alle, jossa magneettikenttä on paljon voimakkaampi kuin edellä mainittu taustakenttä. Tämä voi huolestuttaa lasten vanhempia, koska osassa voimajohtojen lähellä tehdyistä väestötutkimuksista on havaittu, että lasten riski sairastua leukemiaan näyttäisi lievästi kasvavan taustakenttää voimakkaammassa magneettikentässä. Tätä havaintoa ei ole pystytty kuitenkaan vahvistamaan. Lisäksi ei tunneta mekanisme, jolla magneettikenttä aiheuttaisi leukemiaa tai muita sairauksia. Leukemiariskin lievä kasvu näyttäisi liittyvän pitkäaikaiseen jatkuvaan altistukseen, kuten asumiseen voimajohdon läheisyydessä. Muutaman tunnin oleskelua arkipäivinä leikkipuistossa voimajohdon alla ei voida pitää tällaisena altistuksena.

Edellä esitetyn perusteella säteilyturvallisuussyyt eivät estä päiväkodin ja leikkipuiston sijoittamista OAS:n mukaisesti.

Pasi Orreveteläinen
LaboratorionjohtajaLauri Puranen
Johtava asiantuntija

Laboratorionjohtaja Pasi Orreveteläinen
Ratkaistu 9.12.2022

Johtava asiantuntija Lauri Puranen
Esitelty 9.12.2022

Helsingin kaupunki
Kirjaamo
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Kannanotto
14.12.2022
1100/00.02.022.0220/2022

HEL 2022-010674
Hankenumero 1083_8
Oas 1625-00/22

Vartiokylä, Itäkeskuksen peruskoulun ja lukion alue, asemakaavan muutos, HSY:n kannanotto osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetaan mm. seuraavaa:

”Itäkeskuksen peruskoulun länsipuolelle suunnitellaan uutta päiväkotirakennusta. Uuden päiväkodin eteläpuolelle ja Mustapuron pohjoispuolelle suunnitellaan leikkipuistoa. Olavinlinnantietä jatketaan uudelle päiväkotitontille asti.

Nykyinen lukiorakennus puretaan ja lukion tontille tutkitaan liikuntatoimintoja Olavinlinnantien ja Ratasmyllynpolun yhdistämistä suunnitellaan polkupyöräilylle ja jalankululle, mutta ajoneuvoliikenteen läpiajomahdollisuutta ei olla esittämässä. Ratasmyllynpolulta Kajaaninlinnantielle johtava polkupyöräilyn baanayhteys on myös suunnittelun kohteena.”

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää kannanottonaan asiasta seuraavaa:

Uutta päiväkotia ja lukiorakennuksen tontille rakennettavaa liikuntahallia palvelevat vesihuoltolinjat on rakennettu valmiiksi Myllyntaipaleen sekä Mustanpuronpolun varten.

Rakennetut vesijohdot ja viemärit tulee ottaa huomioon kaavoituksessa siten, että ne voidaan säilyttää. Mikäli ne sijoittuvat kaavassa tonttialueelle, tulee niitä varten merkitä asemakaavaan 6 metriä leveä johtovarausalue. Kaavamääräyksenä tulee mainita, että johtovarausalueelle ei saa sijoittaa kiinteitä tai raskaita rakenteita eikä istuttaa puita.

Yhteyshenkilönä toimii alueinsinööri Laura Silén, laura.silen@hsy.fi.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Jukka Saarijärvi
yksikön päällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu

Liitteet

Jakelu

Tiedoksi HSYn kirjaamo

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

PL 100, 00066 HSY, Puh. 09 1561 2110, Y-2274241-9, www.hsy.fi

Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster

PB 100, 00066 HSY, Tfn 09 1561 2110, FO-2274241-9, www.hsy.fi

07.12.2022

Helsingin kaupunki
Kirjaamo
helsinki.kirjaamo@hel.fi

HEL 2022-012074
Hankenumero 0750_23
OAS 1625-00/22

HELEN SÄHKÖVERKKO OY:N KANNANOTTO, Itäkeskuksen peruskoulun ja lukion alueen asemakaavan muutos

Helen Sähköverkko on tutustunut nähtävillä olleeseen materiaaliin liittyen Itäkeskuksen peruskoulun ja lukion alueen asemakaavan muutos osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja toteaa kannanottonaan seuraavaa.

Asemakaavan muutosalueella sijaitsee olemassa oleva Helen Sähköverkon omistama 110 kV voimajohto. Voimajohdolle on haettu lunastamalla pysyvä käyttöoikeus voimajohdon pitämistä varten. Asemakaavan muutoksella ei saa merkittävästi haitata johdon pysymistä ja ylläpitoa. Lunastusluvalla on annettu johdon omistajalle oikeuksia ja rajoitettu maanomistajan oikeuksia, jotka selviävät tämän lausunnon liitteestä.

Lunastusluvan mukaan johtoalueella ei saa kasvattaa puita. Helen Sähköverkko on toiminnassaan huomioinut alueen puustoa ja jättänyt johtoalueelle kasvamaan puita, joista ei ole haittaa voimajohdolle. Helen Sähköverkko haluaa muistuttaa, että sillä on edelleen oikeus kaataa ja karsia voimajohdon pysyvyyttä vaarantavat puut. Johtoalueelle ei kuitenkaan tule istuttaa uutta puustoa.

Johtoalueelle ei saa pystyttää mitään 2 metriä korkeampia rakenteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta, ilman Helen Sähköverkon lupaa.

Suunnitellut maankäytön muutokset johtoalueella eivät saa vaarantaa pylväiden pysyvyyttä. Aiemmissa suunnitteluun liittyvissä lausunnoissa Helen Sähköverkko on maininnut mm. kaivaminen ei saa aiheuttaa maamassojen liikettä tms., joka voi vaikuttaa voimajohtopylväiden pystyssä pysymiseen.

Voimajohdossa kulkevan virran vaikutuksesta syntyy johdon ympärille magneettikenttä. Sen voimakkuus jää maanpinnan tasossa alle asetuksessa 1045/2018 mainitun 200 mikroteslan toimenpidetason.

Lisätietoja antaa Mika Hinkkanen, elinkaaripäällikkö.

Aki Hämäläinen
Suunnittelupäällikkö

07.12.2022

Liitteet Lunastuslupapäätös MML 5502/03 04/2016

HAKIJA

Helen Sähköverkko Oy

HAKEMUS

Hakija on pyytänyt 30.11.2016 päivätyllä hakemuksella Maanmittauslaitokselta lunastuslain (603/1977) 5 §:ssä tarkoitettua lunastuslupaa pysyvien käyttöoikeuksien lunastamiseen **Helsingin kaupungissa Herttoniemi - Mellunkylä** 2 x 110 kV voimansiirtojohtoa varten.

Lisäksi hakija esittää, että lunastuksen kohde voidaan jättää lunastuslain 10 §:n nojalla vähemmän tärkeiltä osiltaan lunastustoimituksessa määrättäväksi.

Turvatakseen häiriöttömän sähkönsiirron ja johtojen kunnossapidon vaatimat oikeudet, hakija on päättänyt hankkia omistamiaan 110 kV voimajohtoja varten tarpeelliset kiinteistöjen pysyvät käyttöoikeuden rajoitukset lunastuslaissa säädetyllä tavalla. Hakija katsoo, että lunastukselle on yleinen tarve eikä lunastuksen tarkoitusta voida yhtä sopivasti muulla tavalla saavuttaa.

Hakija perustelee hakemustaan myös kiinteistöjärjestelmän luotettavuudella ja käytettävyydellä. Lunastustoimituksen rekisteröinnin jälkeen sekä voimajohdon sijainti että johdon aiheuttamat rajoitukset ovat nähtävillä julkisesta kiinteistöjärjestelmästä.

Herttoniemi - Mellunkylä voimajohto on alun perin rakennettu Etelä - Suomen Voiman toimesta osana Helsinki - Ahvenkoski voimajohtoyhteyttä. Vuonna 1931 kytkettiin sähkönsiirto Ahvenkosken vesivoimalaitokselta Helsinkiin. Valtioneuvosto on myöntänyt johdolle lunastusluvan 19.10.1967. Luvan perusteella on maanmittaustoimituksessa (toimitusnumero 76692) perustettu 40 metriä leveä johtoaukea ja metsämaille 10 metrin reuna-vyöhykkeet johtoaukean molemmin puolin. Helsingin kaupungin omistamilla alueilla lunastusta ei toimituksessa tehty, johtoalueen käyttöoikeus perustuu vuokrasopimukseen. Nykyinen 50 vuodeksi laadittu vuokrasopimus päättyy 1.1.2018. Koska lunastusta ei suoritettu, niin käyttöoikeutta ei ole myöskään muilla alueilla mm. rata-alueet.

SUOSTUMUKSET, LAUSUNNOT JA SELVITYKSET

Hankkeella ei hakijan mukaan ole Lunastuslain 8 §:n 2 momentin tarkoittamaa seudullista tai ympäristönsuojelun kannalta huomattavaa merkitystä, koska kysymyksessä on jo vuosikymmeniä sitten rakennettu voimajohto.

Helsingin kaupungin kanssa on tehty vuokrasopimus 50 vuodeksi ajalle 1.1.1968 - 1.1.2018. Sopimusta on päivitetty 6.11.1985. Helsingin kaupunki ja hakija ovat vuonna 2007 tehneet sopimuksen, jonka mukaan kaupunki suostuu siihen, että hakija hankkii käyttöoikeuden johtoalueeseen lunastuslain mukaisesti.

Hakemuksen mukaan vajaata kymmentä rekisteriyksikköä/vuokralaista lukuun ottamatta maanomistajat ovat antaneet suostumuksensa siihen, että hakija hankkii käyttöoikeuden johtoalueeseen lunastuslain mukaisesti.

Maanmittauslaitos toteaa, että Lunastuslain 8.1 § mukaan em. lunastukseen suostuneiden kiinteistöjen omistajia ei tarvitse enää kuulla lunastusluvan käsittelyn yhteydessä. Niille kiinteistöille, joilta ei ole suostumusta, on Maanmittauslaitos ilmoittanut lunastuslupahakemuksesta sekä varannut heille mahdollisuutensa antaa lausuntonsa hakemuksesta. Lausuntoja tuli kaksi. Uudenmaan Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus muistuttaa lausunnossaan Kehä I Myllypuron eritasoliittymän rakentamiseen liittyen sähköjohtoja koskevista mahdollisista muutoksista ja niihin liittyvistä kuluista. Esko Kuparinen Isännöinti - ja laskentapalvelu ILP Oy:stä lausuu seuraavaa: "Asunto Oy Linnapellonkuja 1-3 vastustaa lunastusta. Osakkaat joutuisivat eriarvoiseen asemaan".

Maanmittauslaitos katsoo, ettei hankkeella ole sellaista Lunastuslain 8.2 §:n mukaista seudullista tai ympäristön suojelun kannalta huomattavaa merkitystä, että luvan myöntäminen edellyttäisi lisäkuulemista tai -selvityksiä.

KÄSITTELYRATKAISU

Lunastuslain 5.2 §:n mukaan Maanmittauslaitos on toimivaltainen ratkaisemaan lunastusluvan, kun lunastus tapahtuu voimansiirtolinjan, maakaasuverkoston tai muun näihin verrattavan yrityksen rakentamista varten ja lunastuslupaa ei vastusteta tai kyseessä on yksityisen ja yleisen edun kannalta vähemmän tärkeä lunastus. Jos Maanmittauslaitos ei ole lunastuslain 5.2 §:n mukaan toimivaltainen käsittelemään lunastuslupaa, on sen siirrettävä asia valtioneuvostolle.

Maanmittaustoimistolle saapuneen Asunto Oy Linnapellonkuja 1-3 lausunnon mukaan se vastustaa lunastusta. Lausunnosta ei ilmene tarkemmin vastustetaanko lunastusta korvauskysymysten vai minkä syiden takia. Maanmittauslaitos käsittelee lausunnon lunastusluvan myöntämistä vastustavana lausuntona eikä vain lunastuskorvauksia koskevana lausuntona.

Lunastuslain hallituksen esityksen (HE 33/1996) yleisperusteluissa on taustoitettu kirjausta; yksityisen ja yleisen edun kannalta vähemmän tärkeä lunastus. Perusteluissa kerrotaan linjojen ja niihin verrattavien hankkeiden korjaus- ja perusparannustöistä, joiden yhteydessä joudutaan hankkimaan lunastamalla vähäisiä lisäalueita ja käyttöoikeuden laajennuksia.

Hallinto-oikeus on muutaman kerran antanut ratkaisunsa tapauksissa, joissa lunastuslupaa on haettu olemassa olevalle vuokrasopimuksen perusteella rakennetulle voimansiirtojohtolle. Hallinto-oikeus on katsonut, että maanmittaustoimisto on tällöin toimivaltainen ratkaisemaan lunastusluvan ja pitänyt voimassa myönteisen lunastuslupapäätöksen.

Korkeimman Hallinto-oikeuden 21.12.2016 antamassa päätöksessä (Diaarinumero 4049/1/15) on käsitelty mm. Maanmittauslaitoksen toimivaltaa käsitellä lunastuslupahakemus sekä hakijan oikeutta lunastaa (vastaavanlaisessa tapauksessa). Korkein hallinto-oikeus on pitänyt voimassa maanmittauslaitoksen myönteisen lunastuslupapäätöksen (MML 2109/03 04/2014).

Päätös

Maanmittauslaitos toteaa, että hakemuksen kohteena on vanha jo rakennettu linja. Voimalinjan haltijalla on ollut maanomistajien kanssa tehtyihin sopimuksiin perustuva käyttöoikeus. Maanmittauslaitos katsoo, että lunastus ei aiheuttaisi vähäistä suurempia muutoksia maanomistajien kiinteistöjen käytön rajoituksiin nykytilaan nähden. Lunastus vastaisi pääosin jo aiemmin tai nyttemmin sovittua sekä nyt olemassa olevia maankäytön rajoituksia ja oikeuksia. Hakemuksen tarkoituksena on lähinnä kirjata nykytilanne kiinteistörekisteriin. Hakemuksen tarkoituksena ei ole siten edes johdon korjaus- tai perusparannustyöt ja niiden tarvitsemat muutokset. Edellä mainituin perustein ja oikeustapauksin Maanmittauslaitos katsoo, että kyse on yksityisen ja yleisen edun kannalta vähemmän tärkeästä lunastuksesta.

Maanmittauslaitos on toimivaltainen lunastuslain 5.2 §:n perusteella ratkaisemaan haetun lunastuslupa-asian.

Sovelletut lainkohdat:

Lunastuslain (603/1977) 5.2 §, 9.4 §

ASIAN RATKAISU

Yleistä

Lunastuslain 4.1 §:n mukaan lunastaa saadaan, kun yleinen tarve sitä vaatii. Lunastuslupaa ei kuitenkaan saa myöntää, jos lunastuksen tarkoitus voidaan yhtä sopivasti saavuttaa jollain muulla tavalla (vaihtoehtoedellytys) taikka jos lunastuksesta yksityiselle edulle tuleva haitta on suurempi kuin siitä saatava hyöty (intressivertailuedellytys).

Yleisen tarpeen vaatimus

Pakkolunastamisen perusedellytys on yleisen tarpeen vaatimus, joka perustuu lunastuslain 4.1 § lisäksi perustuslain 15 §:n omaisuussuojasääntöön.

Yleisen tarpeen vaatimuksen täyttymistä ei ole lunastuslain esitöissä tai oikeuskirjallisuudessa tarkasti määritelty vaan yleisen tarpeen edellytyksen täyttymisen on katsottu tapahtuvan tapauskohtaisella harkinnalla ottaen huomioon kunakin ajankohtana vallitsevat olosuhteet ja arvostukset ja näiden varassa muodostunut käytäntö. Yleinen etu ei kuitenkaan ole sama kuin julkinen käyttö, eli yleinen etu voi täytyä myös muulloin kuin julkisyyhteisölle lunastettaessa.

Toisaalta, vaikka lunastaja olisikin yksityinen yhteisö, tulisi lunastuksen tarkoituksen liittyä yhteiskunnan tehtävistöön. Ollakseen yleisen tarpeen vaatimaksi, lunastuksen tulisi hyödyttää joko suoraan tai välillisesti epälukeista ihmisjoukkoa, ei vain tiettyä pientä ihmisryhmää.

Lunastuslaissa ja oikeuskäytännössä on lähdetty siitä että väylämäiset infrastruktuurihankkeet pääsääntöisesti täyttävät yleisen tarpeen edellytyksen. Tässä tapauksessa yleisen tarpeen edellytyksen täyttymistä puoltaa se,

että kyse on sähkönjakelusta ja hakemuksen kohteena oleva sähkölinja on suurjännitelinja (110 kV).

Näillä perusteilla on katsottava, että tässä lunastushankkeessa lunastuslain 4.1 §:n mukainen yleisen tarpeen edellytys täyttyy.

Vaihtoehtoedellytys

Vaikka lunastus olisikin yleisen tarpeen vaatima, ei lunastuslupaa silti saa myöntää, jos lunastuksen tarkoitus voidaan yhtä sopivasti saavuttaa jollain muulla tavalla.

Ajatus vaihtoehtoedellytyksessä on, ettei lunastusta saa liioitella vaan on käytettävä maanomistajan oikeusasemaan mahdollisimman vähän puuttuvaa keinoa, jolla lunastuksen tarkoitus kuitenkin voidaan saavuttaa.

Normaalisti vaihtoehtoedellytys lunastuksissa vaatii näyttöä siitä, että lunastaja on pyrkinyt ensin toteuttamaan hankettaan vapaaehtoisin keinoin eli sopimuksin. Hakemuksen mukaan hakija on tehnyt hanketta koskevien maanomistajien kanssa johtohankkeeseen kuuluvia sopimuksia.

Vaikka vapaaehtoisin sopimukseen tulee aina pyrkiä, niin niiden saaminen ei ole aina mahdollista. Tilanteissa, joissa ennakkoon neuvottelemisen kaikkien maanomistajien kanssa ei ole mahdollista ilman huomattavia vaikeuksia, lunastuksen tarkoitusta ei voida vapaaehtoisin keinoin saavuttaa yhtä sopivasti kuin lunastamalla.

Maanmittauslaitos katsoo, että jos sopimuksin perustettujen oikeuksien ja rajoitusten sisältöön tai sitovuuteen liittyy epävarmuutta, voidaan perustellusti nähdä, ettei lunastuksen tavoite ole yhtä sopivasti saavutettavissa sopimuksin kuin lunastamalla. Kaikki sopimukset eivät ole kirjattavissa julkisiin rekistereihin ja tästä voi tulla hankaluuksia kiinteistön omistajan vaihduttua. Lunastetut oikeudet sen sijaan näkyvät kiinteistörekisteristä eikä niiden sitovuudesta ole epäselvyyttä.

Maanmittauslaitos katsoo, että hakijan hakemat käyttöoikeuden rajoitukset ovat tämän tyyppisille hankkeille tavanomaisia ja lunastuksen tarkoituksen saavuttamiseksi välttämättömiä ja oikeasuhtaisia. Lunastusta ei voida yhtä sopivasti saavuttaa millään muulla tavalla ja lunastuslaissa mainittu vaihtoehtoedellytys täyttyy.

Intressivertailuedellytys

Lunastusta ei saa lunastuslain 4.1 §:n mukaan toimeenpanna, jos sen haitta yksityiselle edulle on suurempi kuin sen tuottama hyöty yleiselle edulle.

Yleisen edulle tulevan hyödyt on todettu arvioitaessa sitä, onko hanke yleisen tarpeen vaatima. Yleiselle edulle tulema hyöty koostuu mm. siitä, että sähkön saaminen jatkossakin on varmistettua.

Yksityiselle edulle koituvaa haittaa on käsitelty aiemmin jo käsittelyratkaisun yhteydessä. Tällöin on mm. todettu, että lunastus vastaisi pääosin sovittuja sekä olemassa olevasta linjasta jo nyt johtuvia maankäytön rajoituksia ja oikeuksia.

Oikeuskirjallisuudessa on todettu, että yksityiselle edulle tulevaisuudessa haitaksi ei voida laskea lunastuksen aiheuttamia suoranaisia taloudellisia menetyksiä, koska ne korvataan täyden korvauksen periaatteella lunastustoimituksessa, vaan mahdollinen yksityiselle edulle tuleva haitta on jotain muuta.

Hakemuksen liitteissä tai lausunnoissa ei ole tullut esille sellaisia haittoja, joita ei lunastuskorvauksena korvattaisi. Lunastuskorvaus muodostuu kohteen- ja haitankorvauksesta sekä vahingonkorvauksesta sen mukaan kuin lunastuslaissa säädetään.

Maanmittauslaitos katsoo, että yleiselle edulle saatava hyöty on suurempi kuin yksityiselle edulle tuleva haitta.

Johtopäätökset

Maanmittauslaitos katsoo lunastettavan hankkeen olevan yleisen tarpeen vaatima eikä sitä voida panna toimeen yhtä sopivasti muilla keinoilla ja sen yleiselle edulle tuoma hyöty on suurempi kuin sen yksityiselle edulle tuottama haitta on.

Näin ollen lunastuslain 4.1 § mukaiset lunastusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät ja lupa voidaan myöntää haetun mukaisesti.

Lunastuksen kohteen vahvistaminen lunastustoimituksessa

Hakija on hakemuksessaan pyytänyt, että lunastuksen kohde jätetään lunastuslain 10 §:n mukaisesti lunastustoimituksessa tarkemmin määritettäväksi. Näin voidaan menetellä, jos kyse on lunastuslain 9.4 §:n mukaisesta väylälunastuksesta ja lunastuksen kohteen yleispiirteistä osoittamista voidaan pitää lupavaiheessa riittävänä.

Maanmittauslaitos katsoo, että kyseessä on nauhamainen väylälunastus, eikä lunastettavan käyttöoikeusalueen yksityiskohtainen osoittaminen ole tarpeen. Alueen rajausta voidaan siten jättää vähemmän tärkeiltä osin lunastustoimituksessa ratkaistavaksi.

Päätös

Maanmittauslaitos myöntää hakijalle luvan hakemuksessa mainitulla alueella lunastamalla rajoittaa käyttöoikeuksia pysyvästi. Lunastettavat käyttöoikeuden rajoitukset on mainittu tämän asiakirjan kohdassa "Myönnetty oikeudet".

Hakijalla on selvilläolovelvollisuus muissa laeissa (mm. muinaismuistolaki, luonnonsuojelulaki ja ilmailulaki) olevista määräyksistä, asetetuista rajoituksista ja vaatimuksista alueen käytölle ja ne on otettava huomioon. Sama

koskee myös eri virastojen ohjeita mm. liikenneviraston ohjeet koskien tie- ja rata-alueiden johtoja ja kaapeleita.

Lunastuksen kohde jätetään lunastuslain 10 §:n mukaisesti vähemmän tärkeiltä osin lunastustoimituksessa ratkaistavaksi.

Tässä päätöksessä mainittu kiinteän omaisuuden lunastus samoin kuin korvausten määrääminen tehdään lunastuslain mukaisessa lunastustoimituksessa. Lunastustoimitus laitetaan vireille viran puolesta mahdollisimman pian.

Sovelletut lainkohdat:

Lunastuslaki 4 §, 10 §, 58 §.

MYÖNNETYT OIKEUDET

Maanmittauslaitos myöntää hakemuksen mukaisesti hakijalle oikeuden seuraaviin käyttöoikeuden supistuksiin hakemuksessa osoitetuille ja myöhemmin lunastustoimituksessa tarkemmin määrättäville, lunastuslupahakemuksen liitteenä olevassa tilaluettelossa mainittujen kiinteistöjen alueille.

Johdon omistajalla (ja johdon omistajan lukuun työskentelevillä) on johdon rakentamista, käyttöä, tarkastamista, kunnossapitoa, korjaamista ja uusimista varten oikeus:

- 1) Pystyttää ja pitää johtoaukealla voimasiirtojohdot pylväineen, johtimiineen sekä voiman -ja tiedonsiirtoon liittyvine rakenteineen ja laitteineen.
- 2) Suorittaa tarpeellisia mittauksia johtoaukealla ja suorittaa maadoituksia, joista aiheutuvat työnaikaiset vahingot korvataan erikseen maanomistajille.
- 3) Pitää johtoaukea vapaana puista, vesoista ja muista esineistä, jotka saattavat vaikuttaa häiritsevästi johdon käyttöön ja kunnossapitoon.
- 4) Poistaa johtoaukealta rakennukset ja muut rakenteet, joiden paikoillaan pysyttämisestä ei ole erikseen sovittu.
- 5) Sopivalla tavalla merkitä johtoaukean rajat niin, että ne ovat helposti havaittavissa.
- 6) Merkitä reunavyöhykkeellä ja erityisestä syytä myös johtoalueen ulkopuolella kasvavat puut, jotka mittansa vuoksi voivat olla vaarallisia johdon säilymiselle sekä kaataa tällaiset puut ellei maanomistaja itse huolehdi niiden kaatamisesta. Johtoalueen ulkopuolella tapahtuvasta puiden kaatamisesta aiheutuva vahinko korvataan erikseen maanomistajalle.

- 7) Liikkua jalan tai tarvittaessa ajoneuvoilla johtoaluetta pitkin johtopylväältä toiselle sekä tehdä sitä varten sinne väliaikaisia ajoteitä ja rumpuja, tehdä ja kunnossapitää johtoalueella olevissa aidoissa tarpeellisia veräjiä ja käyttää hyväkseen johtoalueelle johtavia kiinteistölle kuuluvia teitä ja polkuja sekä tarvittaessa muitakin alueita kulkemiseen jalan, moottorikäyttöisillä ja muilla työkoneilla ja ajoneuvoilla.

Lunastettava käyttöoikeus rajoittaa omaisuuden luovuttajan oikeuksia seuraavasti:

- 1) Johtopylväiden rakenteiden väliin ja kolmea (3) metriä lähemmäksi niiden ulkopuolelle ei saa pystyttää minkäänlaisia rakenteita ja laitteita.
- 2) Ojia tai muita kaivauksia ei saa tehdä eikä tieoikeutta perustaa kolmea (3) metriä lähemmäksi pylväiden rakenteita. Etäisyys mitataan ojan tai kaivauksen luhistumattomasta reunasta.
- 3) Johtoaukealla, jonka leveys on 30 metriä, ei saa ilman erityistä lupaa kasvattaa puita eikä pitää rakennuksia tai kahta (2) metriä korkeampia muitakaan rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta. Rakennuksia ei saa rakentaa 15 metriä lähemmäksi johtoaukean keskilinjaa.
- 4) Johtoaukean molemmin puolin erotettavilla 10 metrin levyisillä reunavyöhykkeillä kasvava puu saa johtoaukean reunassa olla enintään 10 metriä korkea ja muulla osalla reunavyöhykettä niin paljon sanottua mittaa korkeampi kuin puun etäisyys on johtoaukean reunasta.
- 5) Johtoalueella (johtoaukea ja reunavyöhyke) tai sen läheisyydessä ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, josta saattaa aiheutua vaaraa johdon käytölle ja kunnossa pysymiselle.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on päätöksen lopussa.

Kaisa Lehtikangas (sähköisesti allekirjoitettu)
Maanmittausinsinööri (DI)
Maanmittauslaitos

JAKELU

Hakija
Alueen maanomistajat ja erityisen oikeuden haltijat
Uudenmaan Ely - keskus
Liikennevirasto

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kirjallisella valituksella hallinto-oikeudelta.

Päätöksen tiedot

Valitusosoitus koskee Maanmittauslaitoksen päätöstä luvasta.

Määräaika ja muutoksenhakuasiakirjojen toimittaminen

Muutoksenhakuasiakirjat tulee jättää hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa siitä päivästä, kun valittaja sai tiedon päätöksestä. Tiedoksisaanti-päivää ei lueta valitusaikaan.

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai pitää valitus toimittaa hallinto-oikeuteen viimeistään kyseistä päivää seuraavana arkipäivänä.

Muutoksenhakuasiakirjat voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiestä käyttäen taikka lähettää postitse, lähetin välityksellä taikka telekopiona tai sähköpostina hallinto-oikeuteen. Muutoksenhakuasiakirjojen lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla.

Muutoksenhakukirjelmän sisältö ja liitteet

Muutoksenhakukirjelmässä on mainittava

- 1) päätös, jota muutoksenhakemus koskee;
- 2) miltä päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi;
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan;

Muutoksenhakukirjelmässä on ilmoitettava muutoksenhakijan nimi ja kotikunta sekä hänen laillisen edustajansa tai asiamiehensä taikka avustajansa nimi ja kotikunta sekä postiosoite, johon asiaa koskevat kutsut, kehotukset ja ilmoitukset voidaan lähettää. Jos postiosoite muuttuu, uusi osoite on ilmoitettava hallinto-oikeudelle.

Muutoksenhakukirjelmä on valittajan tai, jollei hän itse ole sitä laatinut, sen laatijan allekirjoitettava. Kirjelmän laatijan nimi ja kotipaikka on merkittävä muutoksenhakukirjelmään.

Muutoksenhakukirjelmään on liitettävä

- 1) päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- 2) todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- 4) asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja sen mukaan kuin hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

PÄÄTÖS

9 (9)

MML 5502/03 04/2016
20.7.2017

Hallinto-oikeuden osoite on:

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5 (Tuomioistuimet talo)
00520 Helsinki

puhelin 029 56 42069 (klo 12-15)
telekopio 029 56 42079
sähköposti helsinki.hao@oikeus.fi

aukioloaika: ma-pe klo 8:00-16:15

Näveri Mikko

Lähettäjä: Waitinen Pulmu
Lähetetty: maanantai 19. joulukuuta 2022 11:05
Vastaanottaja: Näveri Mikko; Mantere Tarja
Aihe: Pelastuslaitoksen kommentit - Itäkeskuksen peruskoulun ja lukion alue asemakaavan muutos

Hei,

Tässä pelastuslaitoksen kommentit Itäkeskuksen peruskoulun ja lukion alueen asemakaavan muutokseen:

- Alueen suunnittelussa on mahdollistettava uudisrakennuksille ajo pelastuslaitoksen kalustolla (vähintään 10 metrin päähän pääsisäänkäynneistä/sammutusreiteistä, paloilmotinkeskuksista, sammutuskeskuksista ja muista pelastustoiminnassa tarvittaville järjestelmille)
- Olemassa olevien, säilytettävien rakennusten osalta pelastustieajomahdollisuuksia ei saa heikentää nykyisestä ja samalla olisi hyvä tarkastella, onko nykyisissä ajoreiteissä puutteita ja pystyttäisiinkö niitä parantamaan kaavamuutoksen yhteydessä.

Lisäksi suunnittelun tarkentuessa olisi hyvä pitää palaveri pelastuslaitoksen toimintaedellytysten varmistamiseksi.

Ystävällisin terveisin,

Pulmu Waitinen
Palotarkastaja

Helsingin kaupungin pelastuslaitos
PL 112 (Korkeavuorenkatu 26 Hki 13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Puh. 09 310 31237, 040 336 2135
pulmu.waitinen@hel.fi
www.hel.fi/pelastuslaitos
@stadinbrankkari

Lähettäjä: Waitinen Pulmu <Pulmu.Waitinen@hel.fi> **Puolesta** PEL Rakenteellinen
Lähetetty: perjantai 2. joulukuuta 2022 15:27
Vastaanottaja: Waitinen Pulmu <Pulmu.Waitinen@hel.fi>
Aihe: VL: Tiedoksi: Itäkeskuksen peruskoulun ja lukion alue asemakaavan muutos

Lähettäjä: KYMP Aska Kuulemiset <kymp.aska.kuulemiset@hel.fi>
Lähetetty: keskiviikko 16. marraskuuta 2022 14:43
Vastaanottaja: Manninen Rikhard <Rikhard.Manninen@hel.fi>; Piimies Marja <Marja.Piimies@hel.fi>; Hakala Tuomas <Tuomas.Hakala@hel.fi>; Rajala Pasi <pasi.rajala@hel.fi>; Juvonen Mikko <mikko.juvonen@hel.fi>; Laakso Kaarina <Kaarina.Laakso@hel.fi>; Leivo Pekka <Pekka.Leivo@hel.fi>; Putkonen Reetta <reetta.putkonen@hel.fi>; KYMP Kaavayhteistyö <kymp.make.kaavayhteistyö@hel.fi>; Haapanen Sami <sami.haapanen@hel.fi>; Luomanen

Jussi <Jussi.Luomanen@hel.fi>; Asemakaavalaskenta Kympp <Asemakaavalaskenta@hel.fi>; KYMP Kami Maanalaiset <Kymp.kami.maanalaiset@hel.fi>; Jaskanen Leena <Leena.Jaskanen@hel.fi>; Mustonen Salla <Salla.T.Mustonen@hel.fi>; Alanko Aarno <Aarno.Alanko@hel.fi>; Nikunen Esa <esa.nikunen@hel.fi>; Seppälä Hannu <Hannu.K.Seppala@hel.fi>; Hilden Sari <Sari.Hilden@hel.fi>; Saresto Sari <Sari.Saresto@hel.fi>; PEL Rakenteellinen <Pel.Rakenteellinen@hel.fi>

Aihe: Tiedoksi: Itäkeskuksen peruskoulun ja lukion alue asemakaavan muutos

Hei,

Ohessa hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelma tiedoksenne.

Ystävällisin terveisin
Tarja Mantere
Kaavoitussihteeri
Kaupunkiympäristön toimiala
Asemakaavoitus / Itäinen alueyksikkö
Työpajankatu 8, Helsinki 58
PL 58200 | 00099 | HELSINGIN KAUPUNKI
tel. +358 (0)9 310 26403
e-mail tarja.mantere@hel.fi

20.12.2022

Kaupunginmuseon lausunto Itäkeskuksen peruskoulun ja lukion alueen asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

HEL 2021-012074 T 10 03 03

Helsingin kaupungin asemakaavoituspalvelu on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa Itäkeskuksen peruskoulun ja lukion alueen asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Museo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Itäkeskuksen peruskoulun länsipuolelle suunnitellaan uutta päiväkotirakennusta. Peruskoulun tontilla varaudutaan koulun tilojen laajentamiseen. Laajentaminen voisi ehkä tapahtua osittaisen purkamisen kautta. Kielilukion toiminta on siirtymässä Myllypurossa jo rakenteilla olevaan uuteen koulutaloon. Nykyinen -huonokuntoiseksi luonnehdittu lukiorakennus on tarkoitus purkaa, ja tontille tutkitaan liikuntatoimintoja. Uuden päiväkodin eteläpuolelle ja Mustapuron pohjoispuolelle suunnitellaan leikkipuistoa. Olavinlinnantietä jatketaan uudelle päiväkotitontille asti. Olavinlinnantien ja Ratasmyllynpolun yhdistämistä suunnitellaan polkupyöräilylle ja jalankululle, mutta ajoneuvoliikenteen läpiajomahdollisuutta ei olla esittämässä. Myllytaipaleen linjausta tarkistetaan. Ratasmyllynpolulta Kajaaninlinnantielle johtava polkupyöräilyn baanayhteys on myös suunnittelun kohteena.

Molemmat oppilaitosrakennukset kuuluvat lähtökohtaisesti Pentti Aholan laatimaan Puotinharjun asemakaavaan vuodelta 1961, ja ovat sijoitetut kaavan laaksoalueen vihervyöhykkeelle. Puotinharju on eräs Helsingin muuttumattomimpia esikaupunkikokonaisuuksia, joka on säilynyt poikkeuksellisen ehjänä ja harvinaisen yhteisenä kokonaisuutena lähes 60 vuotta, ja joka nykyisellään ilmentää esimerkillisen autenttisella tavalla aikansa kaavoitushanteita. Samalla rakennukset konkretisoivat esimerkillisesti opetustoimintaa palvelevien rakennusten sijoittelua esikaupunkisuunnitelmissa.

20.12.2022

Tähän suhteutettuna kaupunginmuseo pitää valitettavana, että arkkitehti Heikki Korppi-Tommolan vuonna 1968 suunnittelema Puotinharjun oppikoulu (Itäkeskuksen lukio) on tarkoitus purkaa, ja suhteuttaen toimenpidettä kaupungin hiilineutraaliustavoitteisiin sekä kierto- ja jakamistalouden tiekarttaan, katsoo museo, että rakennuksen purkamisen edellytyksiä tulisi huolellisemmin perustella kaava-aineistossa.

Puotinharjun oppikoulun mahdollinen purkaminen jättää arkkitehti Kari Virran vuonna 1969 suunnitteleman Puotinharjun kansalaiskoulun (Itäkeskuksen peruskoulu) ainoaksi Puotinharjun alkuperäisen kaavan oppilaitosrakennukseksi. Ottaen huomioon kokonaisuuden hyvän säilyneisyyden, joka on toteutunut laadullisesti korkeatasoisesti aikansa keskeisen oppilaitosarkkitehdin suunnittelemana, pitää museo tärkeänä, että kokonaisuuden vaalimisedellytyksiä tarkastellaan huolellisesti tilojen mahdollisessa osittaisessa laajentamisessa. Jotta kokonaisuuden laajenemisen ja purkamisen suhteita ja reunaehtoja kyetään tarkastelemaan yksityiskohtaisemmin, kaupunginmuseo esittää, että kokonaisuudesta tehtäisiin suppea rakennushistoriallinen selvitys.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Kulttuuriympäristötiimi, kulttuuriympäristöpäällikkö

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

3 (3)

20.12.2022

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Postiosoite
PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
fi0680001200062637
Alv.nro
fi02012566